

САМУРДИН СЕС

«Магъарамдхуьруьн район» МР-дин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета МР «Магарамкентский район».

Тешкилайди: «Магъарамдхуьруьн район» МР.

Газет 1951- йисалай акъатзава. № 53 (7709) киш, 1- ноябрь, 2014- йис. Къимет 3 манат.

ЮБИЛЕЙ

Бегьерлу 80 йис

«САМУРДИН СЕС» газетдин редактордин заместитель-жавабдар секретарь, Дагъустан Республикадин культурадин лайихлу работник, лезги писателрин ва журналистрин союзрин член Фикрет Мирзоевич ГЪАЖИЕВ дидедиз хъайидалай инихъ 80 йис тамам хьунихъ галаз алакьалу яз 27- октябрдиз «Магъарамдхуьруьн район» муниципальный райондин администрацияда юбилярдив, адан гъакьисагъ ва бегьерлу зегьметдиз, къуллугъдин буржи жавабдарвилелди тамамаруниз ва къакъан пешекарвиллиз, райондин газетдин вилик акъвазнавай

везифаяр лайихлувилелди къилиз акъудуник члехи пайкутуниз къимет гун яз, муниципальный райондин Къил Фарид Агьмедова муниципальный райондин Гьурметдин грамота, МР-дин Къилин Тебрикдин адрес, пишкеш яз конверт вугана, намуслувилелди ва савадлувилелди зегьмет члугуналди кечирмишай 80 йисан юбилей мубаракна ва идалай къулухъни журналиствилин къезилди тушир къвалах ян тагана давамардайдахъ, жегьилар патал неинки чешне, гъакъ бажарагълу малимни жедайдахъ инанмиш тирди лагъана.

Тебрик

Гьурметлу районгьулияр!

За квез халкъдин садвилин югъ- Ватандин тарихда важиблу вакъиадихъ галаз алакьалу тир сувар риклин сидкъидай мубаракзава. Чи уьлкведин вири халкъарин садвилин ва тупламишвилин нетижада чалай лап залан имтигъанрай эжъечлиз алакьна. Идалай къулухъни гъакъ жедайдахъ чун инанмиш я. Халкъарин садвилин сувар чаз члехи несилрин лап хъсан адетар ян тагана давамаруниз, Россиядин халкъарин садвал хуьниз эвер гузвай лишан я. Къуй ада квез ислягъвал, сагъламвал, хушбахтлувал гъурай.

«Магъарамдхуьруьн район» МР-дин къил, Райондин Собраниедин председатель
Фарид АГЪМЕДОВ.

РЕКЪЕРА ХАТАСУЗВАЛ ХУЪН ПАТАЛ

ГИБДД-дин райондин отделениедин хуси составдин везифа рекъера жезвай чуру дуьшуьшрин вилик пад къуникай ва хъайибур дуьздак акъудуникай ибарат я. Эхиримжи вахтара чи везифаяр къалин ва кваллахдин сергъятар гегъенш хъанва. Къе газет келзавайбурун фикирдиз чна тухузвай кваллахдин бязи терефрикай хабарар гъиз кланзава.

«МАРШРУТКА»

2014- ЙИСАН 25- сентябрдилак 4- октябрдалди чна рекъерин гьерекатдин хата-сузвилин Государстводин инспекциядин подразделенийрихъ, транспортдал гуьзчивал тухудай ва ам ахтармишдай органрихъ галаз санал шартлуналди «Маршрутка» твар гана вилик пад къадай тади серенжемар киле тухвана. Адан къилин мурад агъалийриз транспортдин рекъяй къуллугъ ийизвай организациери къецепатан уьлквейрин гражданаар ва гражданство авачир ксар законсуз желб авуналди маршрутний таксийрин, междугородний ва международний алакьадин автобусрин водителарвиле кваллах авуни вилик пад къун тир.

Агъалийриз къуллугъ ийизвай маршрутний таксийрал кваллах авун патал къецепатан уьлквейрай тир ксар законсуз желб авунай ва ишлемишунай жавабдарвиллиз чуьгун патал серенжемар къабулна. Гъа ихътин кваллахдихъ галаз санал РФ-дин миграционний законо-

дательстводин гъавурда твадай кваллахни тухвана.

«Маршрутка» киле фидай вахтунда 30 протокол кхъена.

«ПЕШЕХОД»

2014- ЙИСАН 31- августдилак 15- сентябрдалди Магъарамдухуьруьн райондин территориядал «Пешеход» твар гана вилик пад къадай тади серенжемар киле тухвана. Транспортдин такъатрин иесийрин арада, зегъметчи коллективра ва школадилак виликан учрежденийра рекъерин транспортдин дуьшуьшрин вилик пад къуни мураддалди гъавурдик кутунин кваллах тухвана. Гъа и кар патал массовый информациядин такъатрикайни менфят къачуна. Гъавурдик кутунин кваллах тухудайла рекъерин транспортдин виликдай арадалатай дуьшуьшрин материал ишлемишна.

Инсанар гзаф кватI жезвай чкайрал, транспортдин карханайра, улакъар акъвазарзавай чкайрал рекъерин гьерекатдин къайдайрал амал авуниз эвер гузвай транспорантар, эвер гунар, листовкаяр алкърна.

Яхди къекъезвайбуру, транспортдин такъатар ида-ра ийизвайбуру рекъерин гьерекатдин къайдайрал клевелай амал авун патал серенжемар къабулна. Пассажираар ацукъарунин ва авудунин кваллах тайинарнавай чкайрал киле тухуниз къетлен фикир гана.

Рекъерин транспортдин дуьшуьшар яхди къекъезвайбурухъ галаз алакьалу яз арадал атуниз рехъ ачухзавай себебар ва шартлар арадай акъудун патал куьчеярни рекъер авай гьал, анра эквер хъун, яхди къекъезвайбуру хуьдай чачахар, рекъерин знакар ва элякдак лишанар хъун ахтармишна.

«ТОНИРОВКА»

2014-ЙИСАН 10- октябрдилак 17- октябрдалди райондин территориядал вилик пад къадай «Тонировка» тади серенжем киле тухвана.

Экв ахъагъунин рекъяй ГОСТ-дин истемишунриз жаваб тагузвай шуьшеяр алай транспортдин такъатрин водителриз тонировка алудун теклифиз хъана. Алуд тийиз хъайитIа протоколар кхъена.

Ж. АГЪМЕДОВ,

ГИБДД-дин
отделениедин начальник,
полициядин майор.

К 2000- ЛЕТИЮ ГОРОДА

В связи с обращением Совета Старейшин при главе Республики Дагестан к жителям республики, с целью привлечения их к подготовке празднования 2000-летия города и оказания всякого рода помощи, сообщаем реквизиты Благотворительного фонда «Возрождения Дагестана».

Сиражутдин ИЛЬЯСОВ,

заместитель председателя Совета Старейшин при главе Республики Дагестан, координатор благотворительной акции.

Дагестанское отделение №8590 г. Махачкала

ИНН/КПП Банка: 7707083893/054102001

ИНН/КПП Клиента: 0542033535/054201001

Банк получателя: Северо-Кавказский банк СБ РФ г. Ставрополь

БИК: 040702660

Кор.счет: 3010181060000000660

Расч.счет: 40703810560320003035

Уьлкведин суьрсетдин хатасузвал таъминарун

СА ШУМУД ЙИС идалай вилик Россельхознадзордин кваллахикай хабар авай ксар тупларал гьисабиз жедай. Къе ветеринариядин ва фитосанитариядин рекъай гуьзчивилин федеральный къуллугъ неинки са чи уьлкведа, гьакI адан сергъятрилай яръгарани машгъур я. Россельхознадзордин къилин везифа уьлкведин суьрсетдин хатасузвал таъминаруникай ибарат я, гьа жергедай яз РФ-дин Государстводин сергъятдин ахъайдай пунктарални.

Къезилди тушир и къуллугъ Россельхознадзордин РД-да авай Управлениедин РФ-дин сергъятдал алай карантиндин фитосанитарный гуьзчивилин отделдин пешекарри кьиле тухузва. Абуру РФ-дин Государстводин сергъятдилай чи уьлкведиз гъизвай ва акъудзавай набататрин парарал ва улакьрал фитосанитарный гуьзчивал тухун таъминарзава.

Набататрин карантиндин рекъай Россиядин Федерациядин территориядин хатасузвал таъминарун уьлкведиз карантиндин объектар гъунин ва чукурунин вилик пад къуникай ибарат я. Карантиндин объектар, чеб чукуникди уьлкведин экономикадиз, хуьруьн майишатдиз, агъалийрин сагъламвиллиз хата гудай, зиянкарриз, набататрин азарриз ва члуру хъчариз лугъузва. Отделдин госинспекторрин вилик важиблу месэла акъвазнава- РФ-диз карантиндин объектралди зегъерламыш хъанвай набататар гъунин вилик пад къун. Зегъерламыш хъанвай карантиндин объектар чи уьлкведай къецепатаз ахъай тавун чи намусдин кар яз вилик акъвазнава.

Чи уьлкведиз импортдин набататрин продукция Азербайжандай, Ирандай, Пакистандай, Турциядай, Узбекистандай... РФ-дин Государстводин сергъятдин Дагъустандин участокадай къевезва.

Карантиндин зиянлу 85 организмадикай 54 чи уьлкведин

территорияда авач ва абурукай сад къванни атуни экономикадин ва экологиядин рекъай члуру гьалар арадал гъун мумкин я. Международной терроризм активламыш хъанвай шартлара набататрин бактериальный, вирусный туберкулездай бур гъуни Россиядин фитосанитарный хатасузвиллиз члехи зиян гун мумкин я.

Эхиримжи 10 йисуз РФ-дин Государстводин сергъятдин Дагъустандин участокадай уьлкведиз карантиндин зиянлу са организма ни гъуниз рехъ ганач. Месэла, 2014-йисан I-паюна 471 тонн парар ва 6641 цадай затI ахъай тавур 96 дуьшубш хъана. Себеб подкарантийный продукция гьидайла РФ-дин фитосанитарийный истемешунар члурун хъана.

Чна къецепатай гъизвай набататрик зиянкарар, азарар ва члуру хъчар кватIа мукъуфдалди ахтармишзава. Кьилди къачуртIа, продукциядин чешнеяр къачузва ва «ВНИИКР» ФГБУ-дин Дагъустандин филиалда ахтармишзава. Эгер карантиндин объектар малум хъайитIа, талукъ тир документар туклуьрзава, азарар квай пар РФ-дин территориядал ахъайзава, ам рекъе тур уьлкведиз рахкурзава.

И рекъай тариф авуниз виридалай вилик набататрин карантиндин сергъятдал алай ахъайдай пунктарин пешекарар лайихлу я. Абуру гъар йисуз 500 агъзур тонндихъ агакъна емишар, майвая, аклуьрдай ва цадай шей-

эр, тегилдин продуктар, тахташалман гьилелай ийизва. Гила ЕС-дай, США-дай, Норвегиядай ва Австралиядай майваяр ва емишар гъун сергъятламышунихъ галаз алакьалу яз госинспекторрин кваллах мадни къалин хъанва.

Россиядин Федерациядин Государстводин сергъятдин Дагъустандин участокадал фитосанитарный хатасузвал фитосанитарный гуьзчивилин сергъятдин 5 пунктуни таъминарзава (2 автомобилрин, I ракъун рекъерин, гьавадин ва гъуьлуьн).

Россельхознадзордин РД-да авай управлениеди РФ-дин территория карантиндин зиянлу организмаяр атуникай умудлувилелди хуьн таъминарзавай сергъятдин, таможенный къуллугърихъ ва Государстводин гуьзчивал тухузвай маса органихъ галаз сигъ алакьада аваз кваллахзава.

Кваллахда агалкъун хъуниз чи пешекаррин квалификациядин къакъан дережади куьмек гузва. Отделдин вири пешекаррин квалификация Дагъустандин хуьруьн майишатдин академияда кьиле физва. Абурухъ кваллахдин члехи стаж ва тежриба ава. Хъсанбурун жергедай «Ярагъкъазмаяр» МАПП-дал кваллахзавай старший госинспекторар тир А. Кичиеван, З. Магъамедован, М. Исмаилован, М. Къадирован, Р. Латифован, «Тагъирхуьруьн къазмаяр» МАПП-дал кваллахзавай Р. Рагъимован, Ш. Шапиеван, Дербентдин ракъун рекъерин станциядал кваллахзавай М. Агъабалаеван, М. Габиеван, И. Гъашимован, Я. Гумурован, «Махачкъала-Морпорт» МПП-дал кваллахзавай Н. Гъуьсейнован. В. Рамазанован ва «Махачкъала-Аэропорт» МПП-да кваллахзавай Г. Махачеван тварар къаз жеда.

Чи отделдин работникри чпин къуллугъдин везифаяр идалай къулухъни гьакъисагъвилелди тамардайдахъ инанмишариз кланзава заз.

Марина МУРСАЛОВА,

Россельхознадзордин РД-да авай Управлениедин сергъятдал алай карантиндинни фитосанитарный гуьзчивилин отделдин начальник.

БЕГЪЕРЛУ 80 ЙИС

Са легъзе хъиз физвай уьмуьр

ГЪАР ЮКЪУЗ чна телевизор-дай гъар жуьре хабаррихъ яб акалзава. Газетар, журналар клелзава, дуьньядин гъи пипле вуч хабар аватла чир жезва. Им, гъелбетда, пешекар журналистри чугвазвай залан зегъметдин нетижа я. Журналистдин пешедихъ истемишунар гзаф ава. Виридалай вилик жуван хайи дидедин члал чир хъана кланда. Члал хъсандиз чир тахъайла жуван фикирарни чарчел дуьз гъиз жедач, члал хъсандиз чизвайда клелиз хуш жедай, фикир желбдай макъалаярни кхьида. Идалай гъейри журналистдихъ гзаф хилерай чирвилерни хъана кланда. ИкI яргъал йисара дурумлувилелди журналистикадин вири сирерай кьил акъудайбурукай, 50 йисуз ара датлана газетдихъ галаз уьмуьр кечирмишзавай ва неинки инсандиз, гъакI ам рахазвай члалазни дериндай гъурмет ийизвайбурукай сад «Самурдин

сес» газетдин кьилин редактордин заместитель- жавабдар секретарь Гъажиев Фикрет Мирзоевич я. Фикрет Мирзоевича кечирмишай

баркаллу уьмуьрдин рекъикай, адан агалкъунрикай кхьин зун патал халис имтигъан хъана. Жуваз тарс гайи малимдикай кхьин па-

ГАЗЕТДИХЪ ГАЛАЗ САНАЛ

ЗУН и дуьньядал кьекъвез 80 йис хъанва. Идакай школада клелай, армиядин жергейра къуллугъ авур, уьмуьрдин рехъ жагъуриз алахъай жегвил йисар квачиз, эхиримжи 50 йис райондин газетдиз гана. Гъа и йисар зи вири уьмуьрдин рехъ тайинарайбуру хъана. Уьмуьрда журналиствили важиблу ва кьилин чка къурвиляй за 80 йисан сенгердилай «Самурдин сес» газет ва зун феи яргъал рекъиз са вил хбияна. Зун адахъ галаз, винидихъ лагъайвал, уьмуьрдин рекъер, умудар сад авуна ара датлана кам-камунна аваз 50 йисуз санал фена. Чна шадвилерни, пашманвилерни, агалкъунарни, татугайвилерни санал пайна. За школадани, госучреждениярни, авиациядани кваллахна, армиядин жергейрани пуд йисалай гзаф вахтунда къуллугъна, амма газетдихъ галаз санал феи йисар за зи уьмуьрда виридалайни манабуру яз гьисабзава.

Газетди, адет яз, вичин патарив намуслу, бажарагълу, неинки инсандиз, гъакI ам рахазвай члалазни дериндай гъурмет ийиз алакьдай инсанар кватла. И ре-

кьай «Самурдин сесни» амайбурулай са куьналдини тафаватлу жезвач. Газетди желбай Тариверди Масимов, Играмудин Шамсудинов, Заидин Гъасанов, Гъашим Гъашимов, литработникдин къуллугъдилай редактордин дережадиз къван хкаж хъайи Желил Мурадалиев хътин гафунин устадрихъ галаз санал бегъерлувилелди кваллах авунал за дамахзава.

Журналиствилини сифте камар къачуз заз куьмек гайи рагъметлу Эфенди Къзагъмедов ва Къадир Рамазанов за иллаки члехи гъурмет авуналди риклел хкизва. Абуру зун газетдиз желбна, журналиствилини секинсуз кваллах кланарна, гафуниз гъурмет ийиз, ам вичин чкадал илимламишиз чирна.

«Самурдин сес» газетдин уьмуьр кьве девирдиз пай хъанва. Къвед лагъай уьмуьр район тешкил хъувур 1965-йисан гатфарихъай ичли чкадал башламиш хъхъана. Гъа и члавуз зун газетди атана.

Абур гъевеслу кваллахдин, йигин еришдин, ашкъилу зегъметдин йисар тир. Чун газетни вахтуниз килигайди ва девирдин еришдин истемишуниз жаваб гузвайди, вакъ-

ийрин квенкIве авайди, хциди ийиз алахъна. И кар жегил коллективдилай алакьни авуна. Газетдин гаф маналуди, хциди, таъсирлуди, желбдайди, тешкилдайди, гъавурдик кутадайди, кесерлуди хъун патал вири къуватар желбна. Нетижата газет райондин агъалийри рикI алаз клелзавайдаз элкъвена. Адан гзаф материалар партиядин райкомдин бюрордал, райисполкомдин заседанийрал гьалзавай, абурун винел талукъ тир къарарар къабулзавай. И карди, гъелбетда, газетдин журналистрин гъевес ва жавабдарвал мадни хкажзавай, кваллахда къуватар артухарзавай.

Амма гъамиша рикIиз кландайвал, журналиствилини этикади истемишзавайвал жезвачир. И кардиз сифте кьилерай тежриба тахъуни таъсир ийиз хъана. Журналистдин перодикай хкатзавай материалдин кьиметлувал тайинарзавай лишанар гзаф я. Абурукай кьилинди (кхьинин члалакай зун гъеле рахазвач) гъакъиктивал, дуьзвал ва бейтерефвал я. И лишанар хуьн патал вун вичикай кхъизвай вакъиадин шагид хъун, ам жуван вилералди акун чарасуз я. Зун кваллахдин вири вахтара гъа

БЕГЬЕРЛУ 80 ЙИС

тал жув гьадалай са кларцин вине хьана кланда. Гьелелиг агакьнавачлани, за умудзава Фикрет Мирзоевич хьтин малим, устад коллега, хьсан несигьатчи, савадлу инсан авай коллективда кваллахзаватла, дережарни анжах кхаж жеда.

Гьажиев Фикрет Мирзоевич 1934- йисуз Магьарамдхуре малимдин хизанда дидедиз хьана. Хайи хуре юкьван школа агалкьунралди акьалтарна. Гуьгьунлай Дагьустандин госуларстводин университетда клелна. Вичин баркаллу зегьметдин рехь ада райондин хуьруьн майишатдин отделдин экономист-статистиквилдин кьуллугьдилай башламишнай. Гуьгьунлай школада, авиациядани кваллахна.

1965-йисуз Ватандин вилик пак тир буржи тамамарна хтай жегьил пешекар журналистикадин атана. Кьенин йикьалди Фикрет Мирзоевич райондин «Самурдин сес» газетда жавабдар секретарь яз зегьмет члугвазва. Уьмуьрдин члехи пай газетдиз бахшна. Лугьун регьят я-50 йис кечирмишун... Фейи уьмуь-

рдиз элкьвена вил вегьейла на лугьуда са легьзе хьиз феийи уьмуьр я. Гьелбетда, и яргьал йисара адан перодикай хкатай художественный произведенийрин, очеркдин сан гзаф я. Ада газетдин вири жанрар ахтармишна.

Вичел тапшурмишай ги кваллах хьайитлани, ги кьуллугьдал зегьмет члугунатлани, ада вич жуван хайи халкьдин адетар кландай ва абурал рикл алай, абуроз вири хьсанвилер, машгьурвал ва абадвал хьана кландай халисан инсан яз кьалурна.

Фикрет Мирзоевич «Дагьустан Республикадин культурадин лайихлу работник» тварциз, «Зегьметдин ветеран» медалдиз лайихлу хьана. Идалай гьейри газет художественно-технический рекьей тукьлуьрунин ва полиграфический рекьей тамамарунин конкурсда Гьалибчи яз издательстводин крарай Госкомиздатдин Дипломдин, газетдин чинра военно-патриотический тема лап хьсандиз гунай ДОСААФ-дин обкомдин ва Дагьустандин

журналистрин Союздин грамотайрин сагьиб я. Ам хурудал эцигдай «Магьарамдхуьруьн район вилик тухуник хуси пай кутунай» знакдалди наградитнава.

Уьмуьрдин юлдаш Ламунатни галаз тербияллу кьуд велел уьмуьрдин шегьредал акьуднава.

Гьурметлу Фикрет Мирзоевич, кье куь 80 йис тамам хьанвай югь чун, яргьал йисара вахь галаз и коллективда кваллахзавай юлдашар патал лишанлу вакьиа я. Сабурлувал, гьахьвал ийизвай кваллах са рехнени квачиз авун ва кьваларив гвайбурувайни гьакл истемишун, жавабдарвал гьисс авун, кваллахдив карчивилелди эгечлун кез хас лишанар я. Гьа и лишанри кез коллективда, гьакл райондин агьалийрин патал члехи гьурмет ва авторитет гьанва.

Кьуй идалай кьулухьни мадни члехи юбилеяр багьрияр, ярар-дустар галаз шад гьалара кьаршиламишдайвал хьурай, гьурметлу Фикрет Мирзоевич!

Афисат АЙДЕМИРОВА.

ВА Я 50 ЙИС АЛАТАЙЛА

и истемишунрал амал ийиз алахьна.

Газетдихь галаз чунни члехи хьана, чи тежрибани, кеспидин устадвални кхаж хьана. И кардиз неинки перодин члехи юлдашри, жуван чалишмишвилери, гьакл а йисара Махачкьалада мукьвал-мукьвал квиле тухузвай семинари, квалификация кхаждай курсари таьсир авуна. Месела, Кеферпатан Кавказдин вири районрин ва шегьерин газетрин жавабдар секретарихь галаз Ростовда квиле тухвай са гьафтедин семинар гзаф хийирлуди ва риклелай алат тийидайди хьана. Москвадин печатдин работникрин квалификация кхаждай Вирисоюздин институтда квиле феийи са вацран курсарни зун патал тежрибадин халис школадиз элкьвена. Амма ара датлана жуван вилел кваллах авуни, кьинин ва газет тукьлуьр хьунин жигьетдай арадал кьезвай цийивилерикай менфят кьачуни, журналистикадин ва члалан устадар тир Азиз Алемахь, рагьметлу Алирза Саидовахь, Ибрагим Гьуьсейновахь, Буба Гьажикьулиевахь галаз алакьада хьуни гзаф гана. Вири коллектив гьа и тегьерда кваллахдив эгечлуни га-

зет неинки районгьлийрин фикир желбдайди, гьар са квалле багьа мугьман хьиз гуьзлемишзавайди авуна. Ам гьакл мана-метлебдин ва тукьлуьр хьунин рекьейни республикада лап хьсанбурун жергедиз акьудна. Месела, тайин тир мураддихь рекье тунвай «Патриот», «Экуьнин гьед», «Чи арада амукьрай», «Илгьам» хьтин чинар газет клелзавайбурун рикл алайбуруз элкьвена. Военно-патриотический тема лап хьсандиз ачухунай чи райондин газет ДОСААФ-дин областдин комитетдин ва республикадин журналистрин Союздин правлениедин Грамотадиз лайихлу хьана. Шегьерин ва районрин газетар художественно-технический рекьей тукьлуьр хьунин ва полиграфический рекьей бегьемарунин республикадин конкурсда иштираккай газетдин жавабдар секретарь Фикрет Гьажиеваз 3- дережадин Диплом гана.

Гзаф цийивилерик кьил кутун, гьа жергедай яз винидихь тварар кьунвай махсус чинарни арадал гьун за зи кваллахда дамах ийидай кар яз гьисабзава.

Вахтар, истемишунар, чи инсанрин интересар дегиш хьанва. Амма

«Самурдин сес» газетди вичин везифа кьени ян тагана кьилиз акьудзава, адан гьвечли коллективди хьсан адетар давамарзава.

Винидихь кьейд авурвал, зун газетдихь галаз санал яргьал ва секинсуз рехьди фена. И рекье зал жуьреба-жуьре кьилихрин, пешейрин, фикиррин ва кьатлунрин инсанар гьалтна. Заз абурун умудар, эрзиман мурадар чирдай, абурун дерди-гьал кьатлидай мумкинвал хьана. И рекьиз заз жуван журналиствилин буржи кьилиз акьудуналди руьгьдин ва марифатдин разивал гана. И рекье яргьал йисара рехне квачиз чулгур зи зегьметдиз райондани, республикадани лайихлу кьимет гана. Амма зун патал виридалайни члехи кьимет клелзавайбуру «Самурдин сес» газетдин гьар са нумра хушвилелди кьабулун, за газетдин чина чпкай кьизвай инсанар рази яз амукьун я.

Фикрет ГЬАЖИЕВ,

«Самурдин сес» газетдин кьилин редактордин заместитель-жавабдар секретарь.

ЗИЛТЪАМ

Исмихан КЪАДИМОВ

ЧУН

*Чун квее гъил чи кьилиз мукъва,
Чи квее кӀвач чеб чпиз мукъва,
Абур кьуд чи рикӀиз мукъва,
Гъар сад женгчи инсан я чун.*

*Гайи акьул кьиле кьадай,
Дидедин чӀал вине кьадай,
Хъсан кардай чешне кьадай,
Рубььдал даим жаван я чун.*

*Кардик хурун кьефес кутаз,
Жигердалди нефес кутаз,
РикӀик милли гъевес кутаз,
Гъар садаз вич масан я чун.*

*Чун вилериз акун кӀандай,
Япариз ван атун кӀандай,
Мецел ширин рахун кӀандай,
Хуш кьилихрал хъсан я чун.*

*Шулугъра гъахъ тийиз кӀандай,
Са пеше кьаз рикӀиз кӀандай.
Уьмуьр гуьрчег ийиз кӀандай,
Гъар пакадин девран я чун.*

*Таб-фитнедвай яргъаз жедай,
Гъахъ гафунал кьил кьаз жедай,
Адалатдин мукъваз жедай,
Уьзуьагъдал кьакъан я чун*

*Акьул тур хъиз вилик кьадай,
Дуьньяд крар рикӀик кьадай,
Кардал дамах, кьил тик кьадай.
Михьи намус виждан я чун*

*Алемда чун кӀвенкӀе авай,
Чилин залпанд гъиле авай,
Жавабдарвал хиве авай,
Къаст гъай кӀеви гьулдан я чун.*

*Континентар вад хъайитӀа,
Чеб вад тӀуб хъиз кӀватӀ
хъайитӀа,
Виридан гаф сад хъайитӀа,
Миллиардрин хзан я чун.*

Нурудин НАСРУЛЛАЕВ

ИНТЕГРАЛ

КЛАССДИН доскадал кърмахдиз ухшар интегралдин шикӀил чӀугунва. Интегралдихъ чи уьмуьрда гъихътин алакьунар аватӀа, гъиле авай мелдалди доска гатаз-гатаз ахъайзава малимди. «Интеграл гваз дуьньядилай цӀар илитӀиз, цавай физвай ракета гъар са декьикъада гъинал алатӀа, адан йигинвал ва чилин ядроа авай гъараратдин кьадар чириз жеда-гъавурда твазва ада аялар.

Жаламиш я малим, амма аквазва адаз са гададин вилер куьлуь хъанва, агаж хъанва, гъа зурзазвай кьекъемрин арайрай са гужуналди килигзава, вичин партадал саки кьатканва.

«Жечни кьван, йифди ксун тавуна гъуьлуьн кьере балугъар кьаз авайла. Къулайвал кӀанзавай жегъил чан я, ахвар агалтнава тарсуна партадихъ агалтайла»-гъавурда гьатна малим. Ада тугъмет авуна, аял дуьз ацукъар хъувуна, классдиз суал гузва:

-Ни лугъуда, вуч затӀ я интеграл?

Гъа ахварин хиялдик квай гадади гъил хкажна, жавабдин чкадал суал гузва:

-Малим, а кърмахдал балугъар кьаз жедайди яни?

БИЦЕКАР

КЪВЕ БИЦЕКАР кикӀизва рекьел. Гъалтай дишегълиди кьакъудзава кикӀизвай аялар.

-Хала, хала, ида зи цӀвел яне!- арза ийизва гъвечи элкъвей прцух аялди.

-На зи нерал тӀуб вучиз эцигна?!- гъарайзава муькуь яхун куьлуьда.

Халани терсди хъана ибурал гъалтай, ада лугъузва:

-Бес на вучиз янач? Вун ягъайла нани ягъа! ЦӀай акъуд!

-Заз бахди кикӀимир лагъанвайди я,- чилиз килигзава арзачи.

-Гъакейла ян атӀам викӀенгъзавайди? Япар атӀуда за адан! На идак кягъайтӀа мад!- кичӀерар гузва муькуьдаз халади.

-Хала, хала,- хуругандин пад кьуна ялзава арзачиди, хъфидайла ман, ида мад зун гатаз хъайитӀа, зани адани има?

Къудрат ЖАБАРОВ

КЪЮЮСТАНАР

*«Дербент-Рутул» кьередал рекьин
ЭкӀя хъанва зи Къююстанар.
Дамахзава жемьтди хуьруьн,
ГъакӀ акур касди Къююстанар.*

*Къулай кӀвалерни дуьз куьнеяр
Авай хуьр я зи Къююстанар.
Хуьзвай малар, кутунвай багълар-
Девлет авай хуьр Къююстанар.*

*Са шумуд хуьруькӀай ибарат,
Берекат авай Къююстанар.
Гуьрчег хъурай мадни ви къамат,
Чешнелу зи хуьр- Къююстанар.*

*Жемьтди гъиссзава къулайвал,
Зегъметда лигим-Къююстанар.
Ваз хас я дуствални ислягъвал
Виликди физвай, Къююстанар.*

Къаравили

ШКОЛА кьизилдин медалдалди, вуз яру д и п л о м д а л д и акьалтӀарай ва мажиб яз вацра б агъзур манат пул кьачузвай бубади-вай «Хъсан кӀела, хва» лугъуз жуьрэт ийиз жезвач.

Дуьньядилаи цлар илитна

ЛУКАШЕНКОДИН БУЙРУГЪ

БЕЛОРУССИЯДИН президент Александр Лукашенкоди республикадин законодательствода муьфтехурвиляй жавабдарвилиз члугунин кьайда кьу-

ватда хтунин фикир хъсанди яз гьисабна. Идан гьакьиндай 20-октябрдиз «Интерфаксди» хабар гана.

«Эгер квез Уголовный кодексди «муьфтехурвал» гаф хкиз кланзаватла, хкваш. Им вири халкъ патал хъсан кар жеда. Советрин девирда авай хъсан крар гадарна виже кьведач, гьа гьисабдай яз гьа девирдин терминарни», - малумарна Лукашенкоди, уьлкведа миграциядин ва кьвалахдал машгул хьунин месларай совещанидал Белоруссиядин МВД-дин кьил Игорь Шуневичан теклифдиз талукь тир баянар гуналди.

Санани кьвалах тийизвай кас «гьихьтин кьайдайралди хьайитлани» зегьмет члугваз мажбур авун лазим я», - кьейдна Лукашенкоди «1-январдалди вирида кьвалахун патал, вири кьвалах авуниз мажбурун патал талукь тир серенжемар кьабулна кланда», - буйругъ гана Белоруссиядин регьберди.

Белоруссиядин руководстводи муьфтехурвилехъ ва нафакачивилехъ галаз женг члугунин чарасузвилиз гьакьиндай са шумуд сеферда лагьанай. Гьа ик1, муьфтехурвиляй туьмбуьгъ авунин кьайда законодательстводик кутун республикадин парламентдин спикердин заместитель Виктор Гуминскийди гьеле 2012-йисуз теклифнай. 2013-йисуз Белоруссиядин гьукуматдин кьили кьвалах тийизвай граждандар на-

лог вегьинин гьакьиндай лагьанай.

СССР-дин вахтунда муьфтехурвал тахсиркарвал авунив гекьизгавай. Яргьал вахтунда «обществодиз хийир авай зегьметдивай кьил кьакьудзавайбур» уголовный статьядай жавабдарвилиз члугвазвай. Абуру азадвилеикай магьрумзавай ва я абурув кьвалахар ийиз тазвай.

ДУСТАГЪАР ВИРИ КАТНА

КОНГОДИН Демократвилин Республикадин рагьэкьеч1дай патал авай дуьстагъханадал малум тушир яракьлу ксари гьужумна ва ана аваз хьайи 370 дуьстагъ азадна.

«Аль Жазиради» хабар гузвайвал, и чуьруькдик галаз «Союздин демократвилин кьува-

тар»- Уганда азад ийидай «Милли армия» т1вар алай радикальный дестедин членрин алакьа аваз хьун мумкин я. Абуру эхиримжи са шумуд гьафтеда Конгодин хуьрерал гьужумзавай. Амма чкадин властри ихьтин кьвалах жеда лагьана фикирнавачир. Бутембо шегьердин мэрдин фикирдалди, гьужумайбур адетдин бандитар я.

Вилеикай хабар гайивал, Угандадай тир сепаратистри 6 касдиз кьиникьин жаза ганай-абур канай ва 40 дишегьлини 7 аял чуьнуьхнай.

ДРК-да кьайдасуз гьалар давам жезва. Исятда уьлкведа MONUSCOдин 18,5 агьзурдав агакьна военный кьуллугьчияр

ва 500-дав агакьна военный гуьзчивалдайбур, гьак1ни 1,5 агьзур полицейский ава. Ислягьвал хуьдайбуру, яракьламиш хьана, жуьреба-жуьре дестейрихъ галаз женг члугвазва, хабар гана Росбалтди.

КЪАДИРОВА ТЕКЛИФЗАВА

ЧЕЧНЯДИН кьил Рамазан Къадилова Интернет хкудун теклифзава. Адан фикирдалди, Интернетди жегьилар дуьз тербияламишуниз маниивал гузва. Идан гьакьиндай 20-октябрдиз «Интерфаксди» хабар гана. «Виликрай чаз, инсанди вязар клелдайла, кьвалахиз регьят тир, гила лагьайт1а, виринра Интернет ава, жегьилриз гьанай вязрихъ яб акализ кланзава. Са вахтунда за чи республикада Интернет кардик акатуникай фикирзавай, амма гила заз ам хкудна кланзава», - малумарна Къадилова.

Интернет тахьуни экономикадиз пис таьсир ийида, амма и карди, Къадиорован гафаралди, инсанриз «сада-сад яна кьиникьар» акьвазардай мумкинвал гуда. Гьар са кьвале Интернет ава. Нивай хьайитлани, са гьихьтин ятлани вагьабитдин вяздихъ яб акализ жеда. Гьатта зи кьвале авай аялни са гьихьтин ятлани вяздал расалмиш хьун мумкин я», кьалабулух кваз лагьана Чечнядин кьили. Гьа са

вахтунда ада социальный сетра имамри «Кьвалахун» лазим тирди кьейдна.

Къадиоров вич лагьайт1а, Интернет активнидаказ ишлемишзавайбурукай сад я.

КОНКУРС

АЯЛАР ТЕРРОРИЗМДИЗ АКСИ Я

30- ОКТЯБРДИЗ райцентрал алай аялрин яратмишунрин центрда «Зун терроризмдиз акси я» лишандик кваз аялри чулгунвай шикилрин конкурс кыле фена.

Конкурсдиз 25 школадай 32 квалар рекье тунвай.

И шад мярекат райондин образованиедин управлениедин начальникин заместитель Тагъуя Мирзоевнадиди ачухна ва кыле тухвана. Конкурс кыле тухунин мурад экстремизмдиз ва терроризмдин идеологиядиз акси серенжешар тухун ва сагъ-

лам умуър пропаганда авун я, лагъана Тагъуя Мирзоевнадиди.

-Терроризмдин, экстремизмдин хаталувал амайвиляй чи райондани и месэлайриз кьетен фикир гузва.

Жюриди конкурсдиз ракурнавай квалар мукъфдивди ахтармишна ва нетижаяр кына. Эльвира Агъмедова I- чкадиз, Диана Алиханова, Закидин Ибрагимов, Наира Аюбова, Гюлюм Велиева, Къадим Алибеков 2-чкайриз, Анжела Хайирова, Жамал Алиев, Саид Саидов, Элина Мирзобалаева, Тарлан Рамазанов,

Назлу Гъажибалаева 3-чкайриз лайихлу хъана.

«Зун терроризмдиз акси я» лишандик кваз кыле фейи конкурсда гъалиб хъайибуруз ва призерри райондин образованиедин управлениедин гъурметдин грамотаяр ва пулунин пишкешар гана.

Наградаяр аялрив общественный хатасузвал хуьнин рекъяй муниципальный райондин кылин заместитель Шериф Алиханова вахкана.

А. АЙДЕМИРОВА.

Газетдиз

ГЪАЛУН ЧАРАСУЗ Я

Амма ихтин хуьрун я куьчейрал тварар алач, я квалерал нумраяр. Вични къанни сад лагъай асирда!

Куьчейрал тварар, квалерални нумраяр тахъуни хуьруз патай атай мугъман клева твазва. Адаз хванахадин квал жагъурун четин жезва. Садазни герек татурай, амма

инсан азарлу хъайила эвер гайи тади куьмекдин духтурди кефсуздан квал гикл жагъуррай? Вични йифен геж вахтунда. Куьчейрал тварар, квалерал нумраяр тахъуни гзаф маса татугайвилерни арадал гъизва. Гъавиляй и месэла гежел вегъин тавуна гъалун чарасуз я.

Хуьруьнви.

БУТКЪАЗМАЙРИН хуьр югъ-къандавай члехи ва гуьрчег жезва. Къуй вич мадни геьенш ва авадан хъурай.

Кылин редактор
А. ИСМАИЛОВ.

Газет гъафтеда
садра акъатзава.

Газет Магъарамдхуьрун райондин администрацияда регистрация авуна.

Регистрациядин № 301.

Редакциядин адрес: Магъарамдхуьр, Ленинан куьче, 4.

Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.

Чап ийиз вахкудай вахт - 16.00.

Чалун патал къул чулгуна- 15.00.

Газет ООО «Самур» типографияда гъазурна ва гъана чапна. 368780. Магъарамдхуьр, Ленинан куьче, 4. Лезги чал.

Индекс 63340. Тираж 1280. Заказ № 53.

+7